

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและประสิทธิผล ของผู้ปกครองต่อการดำเนินงาน
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร

The Relationship between Satisfaction and Effectiveness of the
Parents toward the Operation of the Child Development Centers

Under Sakon Nakhon Local Administration Organization

ราตรี บุระเนตร*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพไพล**

ดร.บุญมี ก่อบุญ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและประสิทธิผลของ
ผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการวิจัย คือผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร จำนวน
385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 Rating Scale) ที่ผ่านการ
ตรวจสอบคุณภาพ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ F-test ชนิดความแปรปรวนทางเดียว และ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Coefficient) ผลการวิจัย พบว่า

1. ความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงานของ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการ
ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร พบว่า โดยภาพรวมมีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงาน
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร พบว่า โดยภาพรวม มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงาน
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร พบว่า โดยภาพรวม มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก

คำสำคัญ : ความพึงพอใจผู้ปกครอง, ประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซำก่าย

7. แนวทางพัฒนาความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร มี 3 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย, ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร, ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ABSTRACT

This study aimed to investigate the relationship between satisfaction and effectiveness of the parents toward the operation of the child development centers under Sakon Nakhon Local Administration Organization. The sample group consisted of 385 parents of the children in the child development centers. A tool used was a 5-level rating scale questionnaire with inspected quality with reliability of 0.96. Statistics employed were percentage, mean, standard deviation, F-test One-Way ANOVA and Pearson's Moment Product Correlation.

Findings were as follows:

1. The satisfaction and effectiveness of the parents toward the application of the child development centers under Sakon Nakhon Local Administration Organization were at the high level.
2. The opinions of the parents with different ages toward satisfaction and effectiveness of the operation of the child development centers showed no significant differences in general and in particular.
3. The perception of the parents with different educational qualifications toward satisfaction and effectiveness of the application of the child development centers differed significantly at the .01 level of significance.
4. The opinions of the parents with different occupations toward satisfaction and effectiveness of the operation of the child development centers showed a positive relationship.
5. The perception of the parents with different income toward satisfaction and effectiveness on the operation of the child development centers was significantly different at the .01 level.
6. There was a positive relationship between satisfaction and effectiveness of the parents opinions toward the operation of the child development centers as a whole and in each aspect.
7. The guidelines on developing satisfaction and effectiveness of the parents toward the operation of the child development centers comprised 3 aspects: physical plants, environment and safety, academic affairs and curricular activities as well as promotion of preschool development network.

Keywords: Parents' Satisfaction, Effectiveness of Child Development Centers.

กุ่มิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท ให้รับผิดชอบการจัดบริการสาธารณะด้านการศึกษาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้การศึกษาปฐมวัยหรือก่อนประถมศึกษาเป็นหน้าที่ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดทำ ได้บัญญัติในมาตรา 41 ให้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

การศึกษาปฐมวัยเป็นการวางรากฐานความรู้ที่สำคัญของเด็ก สำหรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงต้องจัดให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในวิถีสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งต้องมีความสอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2546 เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาที่สนองตอบความต้องการตามวัย ซึ่งการจัดการศึกษาปฐมวัยต้องมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีคุณภาพอย่างสมบูรณ์ทุกๆ ด้าน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัว ชุมชน และสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2550 (ก), หน้า คำนำ)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นสถานที่จัดการอบรมเลี้ยงดูเด็กในช่วงอายุ 3 – 5 ปี เป็นวัยที่มีการพัฒนาทางด้านพื้นฐานของร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนมีการพัฒนาความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม นอกจากนั้นยังเป็นการแบ่งเบาภาระการเลี้ยงดูบุตรหลาน โดยนำเข้ามาอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะศึกษาในระดับประถมศึกษา มีการรับรู้เรื่องราวของสังคมใหม่นอกจากสังคมเฉพาะในครัวเรือนของตนเอง และรู้จักการปรับตัว ในการอยู่ร่วมกัน รู้จักรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน ตลอดจนมีพัฒนาการพร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

สภาพปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร มีทั้งหมด 485 แห่ง ทั้งเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเอง และได้รับการถ่ายโอนจากหน่วยงานอื่น ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันในด้านพื้นที่ งบประมาณและวัฒนธรรม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นสถานที่พัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตมีพัฒนาการที่ดีทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย สังคม อารมณ์จิตใจ และสติปัญญา

การดำเนินการดังกล่าว ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ ซึ่งส่งผลต่อการให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในด้านอื่นๆ ของประชาชนที่มีต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร เพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง ด้านการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีคุณภาพ เพิ่มความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในการดูแลบุตรหลานของผู้ปกครอง ต่อไป

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ความพึงพอใจและประสิทธิผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองอยู่ในระดับใด
2. ผู้ปกครอง ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. ผู้ปกครอง ที่มีวุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

4. แนวทางในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด สกลนคร เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความความพึงพอใจและประสิทธิผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบความความพึงพอใจและประสิทธิผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครอง ต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร
5. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเพื่อยกระดับความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครอง ต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน
4. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร มีความสัมพันธ์กัน

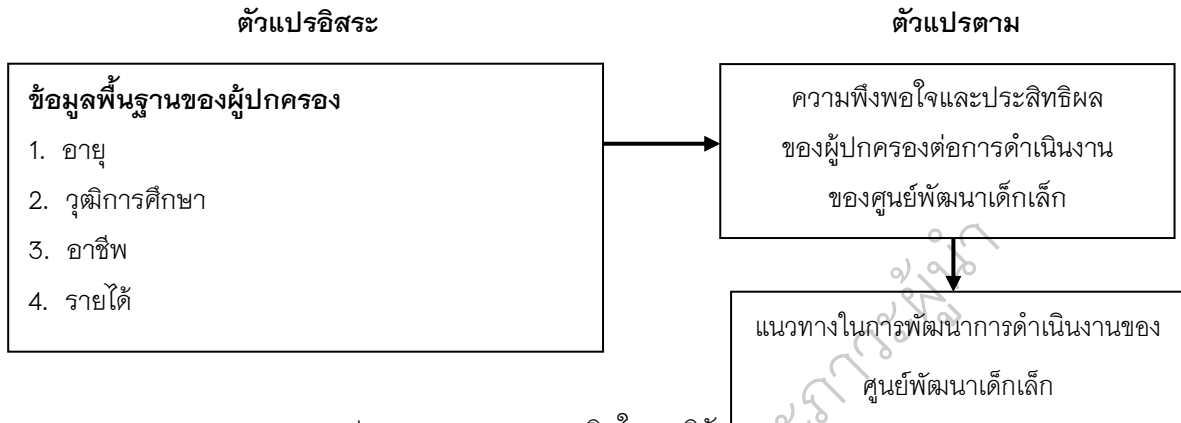
ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องและคณะกรรมการสถานศึกษาที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. ทำให้ทราบความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครอง ต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร
2. ได้แนวทาง / ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร
3. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปกำหนดแผนนโยบาย การจัดสรรงบประมาณ ตลอดจนการบริหารจัดการการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดไว้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสกลนคร ในปี 2555 จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมด จำนวน 485 แห่ง ผู้ปกครองเด็กจำนวน 24,230 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง 385 คน (พิสนุ พงศรี, 2553 หน้า 98-99)

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้คือ แบบสอบถามความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร เป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ศึกษาเอกสารตำรา ระเบียบ แนวคิด ทฤษฎีและศึกษางานที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจและประสิทธิผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) สร้างเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นมาสอดคล้องการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำแล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข

ข้อบกพร่องให้มีความสมบูรณ์ 4) นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างเมื่อได้รับแบบสอบถามที่ส่งไปกลับคืนมาจึงนำเข้าปรึกษากับกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ F-test ชนิดความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร สรุปผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ และประสิทธิผลของผู้ปกครอง ต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. แนวทางการพัฒนาระดับความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มี 3 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครอง ต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครอง ต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้น ต้องให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด ซึ่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องมีคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถดำเนินงานให้การศึกษาและพัฒนารูปแบบสำหรับเด็กอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมและเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2553 หน้า 14) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วารุณี ภาชนนท์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนตำบลในอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา พบว่า ในภาพรวม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนตำบลในอำเภอแม่ใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญติกา ทองขาว (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนตำบลศิริมใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนตำบลศิริมใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ โดยภาพรวม รายด้าน ทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้รับการดูแลที่ถูกสุขลักษณะ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาความพร้อมของเด็กในทุกๆ ด้านแบบองค์รวม

2. ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร พบว่าความคิดเห็นความพึงพอใจและประสิทธิผลต่อการดำเนินงาน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีมาตรฐานในการดำเนินงานที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ผู้ปกครองในแต่ละช่วงอายุได้รับทราบจากการประชุมในแต่ละภาคเรียน จึงทำให้ผู้ปกครองในแต่ละช่วงอายุมีความพึงพอใจที่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ระพีพร พิระธรรม (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลพิพร อำเภอโคกสีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพเด็ก ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลพิพร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร พบว่าความคิดเห็นความพึงพอใจและประสิทธิผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองนั้นมีความสัมพันธ์ต่อระดับความคิดเห็นต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจติ ทองช่วย (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เทศบาลเมืองบางศรีเมือง จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ของครอบครัว โดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองบางศรีเมือง

4. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี ความรู้สึกชอบในสภาพการจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับรู้ว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการเป็นไปอย่างไร เพราะถ้าการดำเนินงานภายในเกิดประสิทธิผลมากเท่าใด ย่อมส่งผลต่อความพึงพอใจผู้ปกครองตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ ศิริพันธ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานกับคุณลักษณะนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะนักเรียน โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. แนวทางการพัฒนาความพึงพอใจและประสิทธิผลของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มี 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พื้นที่ใช้สอยในตัวอาคารสะอาดปลอดภัย ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับความสนใจและธรรมชาติตามวัยของเด็ก
- 2) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ควรมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร
- 3) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการส่งเสริมพัฒนาการแก่เด็ก โดยมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน ภูมิปัญญาในพื้นที่ ผู้นำทางศาสนาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองในตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยจากการสังเกต สัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อจะได้ข้อมูลในเชิงลึก ช่วยให้ได้ผลการวิจัยที่มีความชัดเจนสอดคล้องกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.(2550). *เครื่องมือการประเมินมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน)*.

กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.

_____. (2550). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร.

: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.

กระทรวงศึกษาธิการ.(2548). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพมหานคร:

กระทรวงศึกษาธิการ.

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 6.ภาพพิมพ์ : ประสานการพิมพ์.

พิสนุ พงศ์ศรี.(2553).*การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย*.พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธการพิมพ์.

มณฑล ชัยขวา.(2552). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด*

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย.การศึกษาอิสระ ค.ม.เชียงราย

: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี